

Schriftlezing: Psalm 135; Jakobus 5:7-20

Tekst: zondag 36, 37

Blokszijl

Ps. 81:1,2,3,4

Ps. 20:1,4

Ps. 135:1,2

Ps. 135:8,11

Gez. 145:1,2,3,4

Ps. 148:1,2,5

Baflo

Ps. 81:1,2,3,4

Ps. 135:1,2

Ps. 135:8,11

Gez. 145:1,2,3,4

Ps. 20:1,4

Ps. 148:1,2,5

Gehouden te: Blokszijl, 20-06-10 (9.30 u.)

Baflo, 20-06-10 (14.30 u.)

Thema: "Heilig mijn naam," zegt God de HEER.

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

1. Ruimte voor Gods naam?

De uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen van onlangs betekende een gevoelige klap voor de christelijke partijen en de christelijke politiek in Nederland. De partijen met een kleine of een grote C likken hun wonden en zetten zich tot bezinning en heroriëntatie. Hopelijk zonder wanhoop, maar met grote christelijke realiteitszin. Betekent dat politieke pak slaag nu ook een gevoelige klap voor de naam van God in Nederland?

Laten we eerlijk zijn. Florissant is de situatie niet. Was het voor de verkiezingen ook al niet. Publieke uitingen van het christelijke geloof worden steeds meer teruggedrongen. En geweerd uit de publieke ruimten. Dat is niet alleen in Nederland zo. Ook in andere Europese landen en in de Verenigde Staten is dat het geval.

De vraag is dus actueel: Welke ruimte hebben of houden we als christenen of als kerk nog om op te komen voor de naam van God in de samenleving? En te getuigen van de ene naam die gegeven is tot redding van mensen, Jezus Christus?

Durven we voor de naam van God uitkomen? Kunnen we nog frank en vrij voor de naam van God uitkomen?

Deze vragen staan ook ter overweging op deze zondag van voorbede voor de zomerevangelisatieprojecten van E&R en van plaatselijke kerken.

Mensen zijn per definitie vanuit zichzelf niet ontvankelijk voor de boodschap van Jezus Christus. Het werk van God de Heilige Geest is nodig om mensenharten open te breken, zodat ze gaan geloven in Jezus Christus en de naam van God gaan prijzen.

Wat heeft die naam van God te zeggen voor het publieke terrein waarop wij ons als christenen bewegen? Of moeten we de naam van de Heer maar reserveren voor ons godsdienstige privéleven? Achter onze voordeur dus. Of binnen de kerkmuren.

Ik realiseer me dat we met deze vragen volop zitten op het terrein van het derde gebod.

God zegt: "Ik ben de *HEER*, uw God, die u uit Egypte, uit de slavernij, heeft bevrijd..... Misbruik de naam van de *HEER*, uw God, niet, want wie zijn naam misbruikt laat hij niet vrijuit gaan."

Hoe gebruiken we de naam van de Heer dan wel goed? In het persoonlijke leven, maar ook op het publieke terrein? Hoe gaan we als christenen in woord en daad om met de naam van de *HEER*?

God wil zijn volk een heilig gebruik van zijn naam leren. Dat is: hoe het niet moet, maar vooral hoe het wel moet.

"Heilig mijn naam," zegt God de *HEER*.

2. Gods naam is groot

Psalm 135 begint met de oproep aan de dienaars van de *HEER* om de naam van de *HEER* te loven. Trouwens deze psalm is daar helemaal op gericht. De naam van de *HEER* komt er wel 18 keer in voor. En dan ligt de naam van God nog twee keer besloten in het woord 'Halleluja'. Dat is veelzeggend.

Deze psalm doet dus recht aan het derde gebod van God. Het goed gebruiken van de naam van de *HEER* o.a. door die naam te loven en te prijzen. De dienaars van de Heer worden uitgenodigd om dat te doen. En feitelijk de hele gemeente van gelovigen.

De naam van de *HEER* loven. Wat is dat? En hoe doe je dat dan? Alleen op muziek? Alleen met gesproken woorden op de manier van een belijdenis? Of gaat het om het loven van de Heer "*in al onze woorden en werken*", zoals de laatste woorden van antwoord 99 luiden?

Het psalmzingen van de naam van de *HEER* hoort er in elk geval helemaal bij. Het bezingen van wat Hij allemaal heeft gedaan. Groot van Hem spreken in muziek en lied met begeleiding van allerlei muziekinstrumenten. De psalm stimuleert dat.

De naam van de *HEER* heeft dus de ereplaats in de hele eredienst in tempel en kerk. Op dit punt is er geen verschil tussen Oude en Nieuwe Testament. Op God de *HEER* is alles gericht. We krijgen er als gelovigen en gemeente geen genoeg van om Hem te loven met onze stem, met onze liederen, met onze muziek.

We roepen Hem aan in onze gesproken en gezongen gebeden. 'Want wie zingt, bidt dubbel,' heeft Luther al gezegd. We aanbidden de *HEER* en spreken groot van zijn werken en zijn woorden. We nemen de woorden van God in de mond. We luisteren ernaar, sporen elkaar aan. En we noemen in dat alles de naam van de *HEER*, zelfs als het woord '*HEER*' niet eens op de lippen nemen. Want alles is vervuld van de naam van God.

Wat is die naam van de *HEER* dan? Wat bedoelt God zelf daarmee?

God zegt met zijn naam heel veel van zichzelf. In zijn naam geeft God de *HEER* zichzelf aan zijn volk en aan de mensen. Hij zegt ermee wie Hij is en hoe Hij is. Hij maakt zichzelf bekend. God geeft zichzelf een naam en Hij maakt zichzelf naam.

Hoe maakt een mens zichzelf naam? Door bijzondere dingen te doen, grote werken bv. Door groot talent, door grote klasse in creativiteit, muzikaliteit, sportiviteit, schil-

derkunst, bouwkunst, geneeskunst of timmermansvaardigheid. Ik noem maar een paar dingen.

Ik denk dat u allemaal wel grote namen weet te bedenken op deze gebieden. Mannen en vrouwen van naam. Met een grote reputatie. De mensen spreken er bewonderend over. "Topklasse, wat zij doen. Perfect." En de meest uitzonderlijke talenten krijgen de Nobelprijs. "Hun naam is gemaakt, hun kostje gekocht," zeggen we dan.

Zo is het bij de HEER ook, maar dan anders en oneindig veel groter. Omdat zijn naam veel groter is. En zijn werken niet te vergelijken met wat mensen kunnen presteren. De gelovige mens komt tot die erkenning. En ik zing, samen met u en met alle heiligen:

*"Ik weet het: groot is de HEER,
onze Heer overtreft alle goden.*

*De HEER maakt alles wat hij wil
in de hemel en op de aarde
en in de diepten van de oceanen." (Ps. 135:5,6)*

Met deze psalm geven we dan een selectie van de grote werken van de Heer. We spellen en lezen zijn naam in dat alles.

Schepping en onderhouding van de hemel en de aarde passeren de revue. Het weer toont de naam van de Heer: zon, wolken, bliksem, regen en wind. Het laat zien: groot is de HEER.

Dan de redding van Israël uit Egypte. Indrukwekkende tekenen liet Hij zien aan Egypte, aan farao en aan Israël, Gods volk. Wat de Heer met Israël deed van Egypte tot in het beloofde land. "Groot is de Heer; groot is zijn naam." Israël kan daar nooit over uit. Hoe vaak wordt dat niet bezongen in psalm en lied.

Telkens weer opnieuw. En ook wanneer God opnieuw grote dingen doet bij zijn volk. "Zingt de Heer een nieuw lied, wat Hij heeft wonderen gedaan. Groot is zijn naam." Daar komt geen einde aan. En het gaat door tot in het Nieuwe Testament en tot in eeuwigheid.

Groot is de naam van de Heer. Sterk en onoverwinnelijk. Er zijn geen woorden voor te vinden. En toch zoeken we op Gods aanwijzing steeds weer naar woorden om Hem te prijzen en zijn naam groot te maken.

We gaan prijzend, belijdend, roepend naar die naam van de Heer toe. Naar God zelf. We roepen Hem aan. We zoeken in zijn naam onze kracht, onze veiligheid als zwakke mensen. In een wereld waarin het recht van de sterkste nog altijd heerst.

Want, zegt de spreukendichter:

*"De naam van de HEER is een sterke toren,
de rechtvaardige snelt erheen, en is veilig." (Spr. 18:10)*

Met Psalm 20 zingen we:

*"De trotse mens mag zich beroemen
op wagens en op paarden –
maar wij, wij zullen krachtig roemen*

in 's HEEREN naam op aarde." (Ps. 20:4, berijmd)

"Heilig mijn naam," zegt de HEER. "Want die is groot." Te groot om die te verbinden aan inhoudsloze dingen. Te groot om te negeren en te kleineren. "Dat moet u dus ook niet doen," zegt God tegen ons, tegen zijn volk. "U moet mijn naam niet verbinden aan het ijdele. Mijn naam niet in de mond nemen en verbinden met nietszeggende zaken. Met dingen, die alleen uit uw menselijk denken voortkomen." Dingen die, op Gods keper beschouwd, niks om het lijf hebben, voor God lucht en leegte zijn. "U zult de naam van de Heer niet ijdel gebruiken, niet misbruiken." Daar is Hij veel te groot voor.

God wil niet dat we dingen over Hem zeggen die kant noch wal raken. Dat we Hem proberen te treffen in zijn reputatie en zijn naam omlaag halen. Door te vloeken, of door Gods naam te pas en te onpas te gebruiken. Of door Gods naam voor onze karretjes te spannen. En onze gedachten te presenteren als de wil en de mening van de Heer.

Het grootste risico om Gods naam te misbruiken lopen Gods kinderen, lopen gelovige mensen. Niet de mensen die God niet kennen. Maar wij die met Gods naam vertrouwd geraakt zijn.

Vloeken zegt meer van jezelf dan van God. Vloeken is zwak. Je wilt sterk en stoer zijn. Je laat zien: "Kijk eens, wat ik durf. Ik durf gvd te zeggen." Wat een branie. Grote jongen hoor! Grote meid! Je moet maar durven, zeg! Goeiendag hé! Nooit gerealiseerd, dat Gods naam echt groot is? Dat hij ook tegen jou, tegen u zegt: "Heilig mijn naam. En misbruik mijn naam dus niet."

Zwak hoor, dat vloeken! Bovendien is het een symptoom van ongeloof. Sterk is wie zijn tong in toom houdt en zichzelf beheerst, ook in zijn spreken. Hij overwint zichzelf en zoekt zijn sterkte werkelijk in de naam van de HEER. Want die is groot.

3. Gods naam is lieflijk.

In Psalm 135 roepen we elkaar op:

*"Loof de HEER, want hij is goed,
bezing zijn naam, zo lieflijk van klank."* (vs. 3)

De naam van de HEER is lieflijk, een weldaad. Dat betekent meer dan dat die naam aangenaam in onze oren klinkt en ons aangenaam in de mond ligt. Maar het zegt opnieuw veel van God zelf en hoe Hij is voor zijn volk en wat Hij voor hen doet. De psalm motiveert ook waarom Gods naam lieflijk is en waarin dat blijkt.

*"De HEER heeft Jakob uitgekozen,
Israël als zijn kostbaar bezit."* (vs. 4)

En:

*"Want de HEER doet recht aan zijn volk
en ontfermt zich over zijn dienaren."* (vs. 14)

De Heer heeft zijn volk lief. Hij bemoeit zich met hen. Hij redt hen. Hij is altijd bij hen om in te grijpen en te redden. Dat zit in zijn naam. Ja, dat is zijn naam.

HEER is Hij, Jahwe. Hij zegt: "Ik ben die Ik ben. Ik ben er. Ik ben erbij om u te helpen en te redden." Zo maakt God aan Mozes zijn naam bekend bij de brandende braamstruik.

En later, op de berg Sinai, roept de HEER zijn naam uit in volle breedte en diepte, ten aanhoren van Mozes.

"De HEER! De HEER! Een God die liefdevol is en genadig, geduldig, trouw en waarachtig, die duizenden geslachten zijn liefde bewijst, die schuld, misdaad en zonde vergeeft, maar niet alles ongestraft laat en voor de schuld van de ouders de kinderen en kleinkinderen laat boeten, en ook het derde geslacht en het vierde." (Ex. 34:6,7)

De naam van de Heer is lieflijk, een weldaad. Voor zijn volk, voor zijn kinderen, voor ieder die in Hem gelooft. Ja, uiteindelijk voor heel de wereld. Hoe hard God zijn vijanden ook aanpakt. Hoe streng en rechtvaardig Hij ook oordeelt over wie Hem blijft verwerpen.

De Heer laat zijn dienaars niet aan hun lot over. Hij grijpt in. Hij redt. Hij bewijst hun zijn genade en heeft goddelijk geduld met hen.

Jakobus herinnert zijn broeders en zusters ook aan die naam van de Heer, als hij hen aanspoort geduld te hebben. *"De Heer is immers liefdevol en barmhartig"* (Jak. 5:11)

Zo is de Heer. Dat is zijn naam. Dat heeft de Heer laten zien in de manier, waarop Hij Job uiteindelijk behandeld heeft. Job die het met de naam van de Heer volhield in zijn ellende. En ondanks zijn soms grote woorden en verwijten aan Gods adres.

Heb geduld, broeders. Houd het vol. Volhard in het geloof, volhard ook in de naam van de Heer. Net als de profeten en net als Job. Blijf je beroepen op de naam van de Heer, in wat voor noodsituatie je ook terecht komt.

De naam van de Heer is lieflijk, is een weldaad. Het allermeeste heeft God dat laten zien in de Heer Jezus Christus. In Hem heeft de Heer zijn naam geopenbaard. In Christus zien we en horen we wie God is en hoe Hij is: genadig, barmhartig, mild, goed, reddend, vergevend. En nog zoveel meer.

Kort gezegd: Jezus Christus is de naam van God. Gods grootste weldaad aan mensen gegeven.

"Wie mij gezien heeft, heeft de Vader gezien," zegt Jezus tegen zijn leerlingen, vlak voor zijn arrestatie. Wil je weten wie God is? Kijk dan naar Christus en geloof in Hem. *"Ik ben de weg, de waarheid en het leven,"* zegt Hij. (Joh. 14:6)

Tegen zijn Vader zegt Jezus in het zogenoemde hogepriesterlijke gebed:

"Ik heb aan de mensen die u mij uit de wereld gegeven hebt uw naam bekendgemaakt. Zij waren van u, maar u hebt hen aan mij gegeven. Ze hebben uw woord bewaard." (Joh. 17:6)

En:

"Rechtvaardige Vader, de wereld kent u niet, maar ik ken u, en zij weten dat u mij hebt gezonden. Ik heb hun uw naam bekendgemaakt en dat zal ik blijven doen, zodat de liefde waarmee u mij liefhad in hen zal zijn en ik in hen." (Joh. 17:25,26)

Christus maakt Vaders naam bekend. Hij laat in zijn werken zien hoe liefelijk die naam is. Kijk maar, Hij gaat naar het kruis en geeft zichzelf in de dood om ons te redden. Zo is de Heer. Een weldaad is zijn naam voor ons.

Wanneer het over de naam van de Heer gaat, ook in het derde gebod, dan kunnen wij daar de naam van de Heer Jezus nooit buiten laten. Kleinering van het werk van onze Redder is zonde tegen het derde gebod. Wie Hem niet eert en respecteert als Verlosser en Heer, tast de heilige naam van God aan. Vloekt dus gigantisch, als je het goed bekijkt.

Met de naam van de Heer Jezus mogen we dus ook niet gemakkelijk en lichtzinnig omgaan. En die te pas en te onpas in de mond nemen, al dan niet verkort en verbas-terd. Dat getuigt van geen respect voor de Heer.

De HEER wil dat wij Hem in al onze woorden en werken prijzen. Woorden en werken in één adem genoemd. Want onze woorden mogen niet breken op onze daden. Dan wordt ons leven en ons christen zijn een vloek. Ze moeten met elkaar in overeenstemming zijn. En zo mogen we hoe langer hoe meer op Christus gaan lijken. Want woord en werk zijn volkomen één bij God en bij de Heer Jezus Christus.

De naam van de HEER is lieflijk. Christus zelf één weldaad. En nu ons leven nog, in woorden en werken. Het begint bij het gebruiken van de naam van God en van de Heer Jezus.

4. Gods naam is publiek.

De naam van de HEER is niet privé, hoe persoonlijk Hij ook is. Er is één Heer en één God. Zoals Hij is er geen. Geen andere god, geen andere macht, geen andere naam. Want er is onder de hemel geen andere naam geschonken, waardoor wij moeten behouden worden. Geen andere naam dan die van Jezus Christus, in wie God zich bekend maakt en een naam maakt.

Toch Gods naam is niet privé. Voor Hem zelf niet. Voor ons zijn kinderen, zijn kerk ook niet. We kunnen de naam van de Heer dus niet reserveren alleen voor de kerk en het kerkelijke terrein. Als of de Heer alleen daarmee te maken heeft. Dan proberen wij toch weer God in te perken en in te kaderen in onze denkramen. We denken dan weer te klein van de grote naam van God.

Gods naam is er voor heel de wereld, voor heel de samenleving van mensen. Want deze wereld is en blijft Gods wereld. Geen duimbreed is er waarvan God in Christus niet zegt: Het is van Mij. Op heel het wereldtoneel speelt God de hoofdrol. En hoe! De Heer is de God van de volken. Hij bemoeit zich evengoed met hen als met zijn eigen volk.

In Psalm 135 komen de volken ook in beeld. De farao en Egypte, Sihon, Og en de volken aan de overkant van de Jordaan. God heeft zich ten koste van hen grote naam gemaakt, door hen te straffen.

Bij de profeten treffen we ook grote stukken woord van God aan die de volken aanspreken en die vertellen wat God met de volken doet. Dat hebben we vaak niet zo in beeld.

God vestigt zich een grote naam in de wereld en voor de wereld, voor de menselijke samenleving. In elk land en in elke eeuw. Daarom is het zo erg dat Gods naam steeds meer uit het publieke leven wijkt. En we zien de desastreuze gevolgen ervan in een samenleving die verloedert.

Nee, het was ook niet goed, toen bij alles en nog wat de naam van God werd genoemd en zijn naam aan allerlei dingen werd verbonden, waar Hij feitelijk niets mee

te maken wil hebben. "God wil het," riep men in de Middeleeuwen. En men ging op kruistocht in Gods naam. Wat een verschrikkingen bracht dat teweeg in Europa en in Palestina.

"Gott mit uns," stond er op de koppel van de riem van de Duitse soldaten. Wat een ellende en wat een doden in de Tweede Wereldoorlog. Wat een enorme vloek. Zo moet het dus niet. Ook niet op wat kleinere schaal. Maar de naam van God mag genoemd worden in politiek en maatschappij. Want deze maatschappij kan daar niet zonder, wil ze niet compleet de vernieling in gaan.

Hier is te denken aan de ambtseed op de verschillende bestuursniveaus. Een goede zaak. In elk geval als het ook inhoudelijk gemeend is. Beroep op de naam van God stimuleert de betrouwbaarheid van overheidsdienaars en burgers.

Om trouw en waarheid daardoor te bekrachtigen, zegt antwoord 101 van een god-vrezende eed.

Het dient de eer van God en het heil, het welzijn van de naaste. Het maakt de samenleving hechter. Als er tussen mensen weer het cement zit van de betrouwbaarheid. In de wereldlijke en de kerkelijke samenleving.

Dat heeft alles met de naam van God te maken. Want zo is Hij immers: volkomen betrouwbaar. En zijn Zoon Jezus Christus niet minder. Dat mogen en moeten Jezus' leerlingen navolgen. Betrouwbaar zijn in woorden en werken. Leer en leven met elkaar in overeenstemming in de naam van Jezus Christus. De Heer en de leer.

Jakobus zegt het zijn Heer en broer Jezus na:

"Laat uw ja ja zijn, en uw nee nee, anders zult u ervoor gestraft worden." (Jak. 5:12)

Gods naam wordt geprezen waar onze woorden en werken sporen met woord en daad van God en van de Heer Jezus Christus. Dan is Gods goede naam via ons publiek bekend. Dat wil God graag.

Heilig mijn naam, zegt God de Heer tegen ons. Want die is groot, lieflijk en publiek. Laten we ons daarvan goed bewust zijn. En vrijmoedig van die naam getuigen.

Amen.